

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

L. A.:

Še o stanovanjski samopomoči.

Poročilo o delovanju »Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ljubljani«, katero je v 2. številki »Našega Glasu« objavil tajnik te zadruga, g. višji računski svetnik J. Skalar, je vzbudilo živahno zanimanje med državnim uradništvom. Iz poročila namreč izhaja, da je stanovanjska zadruga v svojem prvem letu živahno delovala in dosegla prav zadovoljive rezultate.

Obče mnenje je, da je načrt stanovanjske zadruga, da se sprva v pomoč stanovanjski bedi zidajo večje stanovanjske hiše docela pravilen. Saj je znano, da so skupne večdružinske hiše cenejše in zaradi tega bolj rentabilne ter da morajo ob razmeroma nižjih stroških nuditi večjo udobnost stanovalcem. Treba je pa pomisliti tudi to, da je premnogo državnih uradnikov, ki so bodisi po svoji službi, ali pa iz zdravstvenih, oziroma drugih razlogov prisiljeni, da stanujejo čim bolj v sredini mesta. Enodružinski hiše pa v mestnem centru ni mogoče zidati, ker tega ne dovoljuje stavbni red in bi bila posamezna, še razpoložljiva stavbišča nesorazmerno draga.

Stavbišče, katero je stanovanjska zadruga kupila na vogalu Cigaletove in Trdinove ulice, nasproti justični palači, za svoje prve tri hiše, leži na enem najlepših krajev v mestu, je ob enem v središču Ljubljane, in vendar na lepem položaju ob mirni cesti, kjer ni dosti prometa in prahu. Gleda izbiro stavbišča torej je treba vodstvu zadruga le čestitati.

Stavbni stroški so po poročilu preračunani na največ 35 milijona Din, in bo veljalo stanovanje dveh, treh, oziroma štirih sob s pritliklinami po 80.000, 120.000, oziroma 160.000 Din. Način, kako si zadruga namerava od svojih članov — bodočih najemnikov — preskrbeti četrtino na posamezno stanovanje odpadajočih stavbnih stroškov, se splošno odobrava. S tem, da vplača interesent za posamezno stanovanje od 20.000 do 40.000 Din, postane lastnik stanovanja, čim bo ostali del vrednosti z letnimi obroki poploma amortiziral. To neodpovedljivo stanovanje, ki bo ves čas odplačevanja amortizacijskih obrokov enako drago, ker je najemnina v naprej stalno določena, bo prešlo po zadružni kovi smrti tudi v last njegovih pravnih naslednikov. Na ta način se ustvarja prav za prav nov tip lastni-

štva nepremičnin, ker bo vsak zadružnik zidal takorekoč sam svoje stanovanje, zadruga mu pa v bistvu le posodi manjkajoči del stavbnih izdatkov.

Da je to načelo neodpovedljivosti in osebnega lastništva posameznega dela zadruga stavbe pravilno, se bo pokazalo na prav blagodejen način v tem, da bo vsak stanovalac mnogo bolj pazil in skrbneje ravnal s svojim stanovanjem in z napravami v njem. Saj bodo peči, štedilniki, kopalnica itd. vse njegova lastnina in bo delal škodo samemu sebi. Zato v teh hišah ne bo čuti toliko pritožb o zlonamernem ali malomarnem poškodovanju stanovanj.

Enega pa poročilo tajnika stanovanjske zadruga ne pojasni: kako bo prav za prav s stroški za popravila hiše. Kdo naj prispeva k takim stroškom, po kakšnem ključu naj se delé in kdo bo odločal o potrebi popravil in o razdelitvi prispevkov za stroške? Kdo naj plača popravilo, če ob hudi zimi počijo vodovodne ali plinske cevi? Kdo nosi stroške za čista popravila strehe, katero je poškodoval vihar ali pa sneg? Jeli v mesečnih najemninah (po 600, 900 in 1200 Din) že vsebovan prispevek za vodarino, kanalske pristojbine, za čiščenje hiše, za dimnikarja itd.? Da bodo pogoji pravice in dolžnosti zadružnikov in tistih, ki to mislijo postati, docela znani, je treba podrobnejšega pojasnila tudi glede teh točk.

Često se čuje zoper ta način skupnega zidanja ugovor: kaj pa, če se še pred potekom 20letne amortizacijske dobe stanovanja občutno pocenijo, kaj pa če pride v kratkem do valutne reforme? Na to je treba odvrniti, da enak riziko prevzame tudi tisti, ki si danes sezida sam lastno enodružinsko hišico. Če bodo cene stanovanjem znatno padle — za enkrat žal vsaj v Ljubljani se tega ni treba bati, zato že skrbe hišni posestniki — bo lastnik enodružinske hiše trpel prav tako škodo na diferenci med vloženo glavico in mesečnim odplačilom na eni ter običajnimi nižjimi stanarinami na drugi strani.

Zato žele stanovanjski zadrugi vsi državni uslužbenci, ki nimajo lastnih domov in ki so prisiljeni stanovati v pretirano dragih stanovanjih, da bi mogla čimprej oživitvori vse svoje načrte in sezidati čim prej čim več hiš.

Delovanje učiteljske organizacije v minulem letu.

Strokovni tajnik poverjenišva Ljubljana UJU, gospod Josip Kobal je na pokrajinski skupščini, ki se je vršila dne 19. in 20. julija 1930. v Novem mestu — resolucijo smo priobčili v zadnji številki — podal izčrpno poročilo o delovanju ljubljanskega poverjenišva.

Iz poročila posnemamo, da je bilo včlanjenih v ljubljanskem poverjeništvu UJU ob začetku leta 33 društev. V poslovnem letu se je novomeško društvo razdelilo v dve društvi s sedežem v Novem mestu in v Žužemberku. Izstopilo je pa eno, namreč celjsko društvo s 157 člani. Navzlic temu izstopu je bilo ob koncu poslovnega leta včlanjenih prav toliko, t. j. 33 okrajnih učiteljskih društev z 2896 člani. Število članov je torej naraslo za 19 oseb. Če naštejemo par najjačjih društev, vidimo, da je imelo največ članov koroško poslovnega leta 1930. društvo Ljubljana mesto (196), nato pride Ptuj (146), Krško (145), Maribor desni in

levi breg (129), Ljubljana okolica za hodni del (128), Kranj (126) itd. Najmanj članov ima marenberško okrajno učiteljsko društvo, namreč 29, nato pride Žužemberk s 30 člani, savinjsko-vrnsko 33 itd.

Na ozemlju ljubljanskega poverjenišva UJU, t. j. v dravski banovini, je vsega osnovnošolskega učiteljstva 3486, včlanjenih je pa le 2896. To znači, da je izven organizacije še 590 učiteljev (ic), ki — kakor pravi tajniško poročilo — »mirno gledajo, kako se pehajo in trudijo njih tovariši za dobrobit učiteljskega stanu, a sadove njih truda uživajo tudi oni. Niso med zadnjimi, ki zabavljajo čez organizacijo ob vsaki priliki, so pa med prvimi, ki iščejo pri njej zaščite, če ne naravnost, pa po ovinkih.«

Društva so imela 21 samoizobraževalnih krožkov, ki so priredila 34 sestankov. V vseh društvih je bilo 131 predavanj vzgojeslovne ali znanstvene vsebine. Društvenih zborovanj je bilo

skupaj 153 in je bila povprečna udeležba, ki je znašala 62,8%, prav povoljna.

Ožji sosvet UJU je bil konec leta takole sestavljen: poverjenik g. Andrej Skulj, namestnik poverjenika g. Anton Hren, tajnik Jos. Kobal, nadzorni član g. Viktor Grčar in g. Janko Polak. Ožji sosvet je imel med letom 8 sej. Na njih je razpravljalo o vseh perečih stanovskih in organizacijskih zadevah, seveda največ o gmotnem položaju učiteljstva. Mnogo je razpravljalo o šolskem in uradniškem zakonu. — Širji sosvet je imel v minuli poslovni dobi 3 seje. Prvi dve v Celju, tretja se je vršila v Mariboru.

Pri vodstvu poverjenišva so delovali odseki, ker vodstvo samo ni zmoglo vsega organizacijskega dela. Že na lanski letni skupščini so bili izvoljeni: šolsko-upravni odsek, odsek za nadaljevalno šolstvo, (kmetsko, obrtno-trgovsko ter gospodinjstvo), odsek za obmejno šolstvo in osrednji izobraževalni odsek. Vsi ti so živahno delovali in vsak v svojem področju vsestransko inicijativno usmerjali delovanje organizacije.

Glasilo ljubljanskega poverjenišva UJU »Učiteljski Tovariš« je objavljalo v minuli poslovni dobi svojo 70. letnico. Ob tej priliki se je soglasno ugotovilo, da je bilo delo tega najstarejšega slovenskega lista v vsakem oziru izredno plodonosno in mu je vsa javnost brez izjeme čestitala in želela še mnogo let enako uspešnega in bogatega delovanja. Vsebinski je »Učiteljski Tovariš« posvečal v minulem letu posebno intenzivno pozornost gmotnim vprašanjem učiteljstva. Informiral je, kolikor mu je bilo mogoče, učiteljstvo o vseh zadevah, ki se ga tičejo. Z enako vnemo je pa zasledoval težnje in organizacijsko gibanje vsega državnega uslužbenstva ter stal dosledno in neomajno na stališču absolutne solidarnosti vseh državnih nameščencev. List je po svoji vsebini pester, bogat in vsestranski, tudi za neučitelja zanimiv. Uredniški odbor, ki je bil za urejevanje lista izvoljen na lanski skupščini, se ni obnesel in se je pokazalo, da je treba, kakor pri vsakem, posebno še duševnem podvzetju enotnega, jasno opredeljenega vodstva. List je urejeval, kakor doslej g. Ivan Dimnik.

Prav tako je uredniški odbor, ki je bil izvoljen za urejevanje »Popotnika«, pedagoško-znanstvene revije, zaradi nesoglasij tekom leta odstopil, čer je bilo uredništvo poverjeno g. M. Senkoviču.

Za mladino je ljubljansko poverjenišvo UJU pričelo v decembru 1929. izdajati mladinski list »Naš rod«, ki izhaja v povprečni nakladi po 40.000 izvodov. Številka stane 1.50 Din. Tako visoke naklade nima noben slovenski list sploh, in je to dejstvo dokaz velike kulturne vneme našega učiteljstva. Tretji letnik izdanj »Mladinske Matice« je bil tiskan v 18.000 izvodih za letno naročnino 10.50 Din. Skupno je Mladinska Matica razposlala med slovensko šolsko mladino nad 70.000 knjižic.

—ik:

Povračevanje selitvenih stroškov.

(Dalje.)

Kdo ima pravico zahtevati povračilo selitvenih stroškov?

Pravico zahtevati povračilo selitvenih stroškov zasé in rodbino imajo državni uslužbenci:

1. ki so premeščeni po službeni potrebi,

Poverjenišvo je izdelalo načrt novih pravil UJU. V Zvezi državnih nameščencev in upokojencev, kateri je ljubljansko poverjenišvo že več let zvest in delaven, pozitivno konstruktiven član, zastopa UJU troje članov odbornikov, namreč gg. Andr. Skulj, kot prvi načelnikov namestnik, Josip Ribičič in Vinko Gregorčič, ter g. spod Ivan Dimnik, urednik »Učiteljskega Tovariša« kot virilist; v nadzornem odboru je pa g. R. Grum. Poverjenišvo je za izboljšanje gmotnega in pravnega položaja učiteljstva podvzelo tekom leta nešteto korakov in vložilo dolgo vrsto prošelj, resolucij in predlogov. Izvršilo je več intervencij pri ministrstvih in pri kraljevski banski upravi. Glavno delo se je pa osredotočilo na revizijo uradniškega zakona in na pravilnik o osnovnošolskem zakonu.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da je bilo delovanje ljubljanskega poverjenišva UJU vseskozi vzorno in da je odbor storil vso svojo dolžnost. Navzlic temu je bilo pri nekem, dasi neznatnem delu članstvu opazati pojave nezadovoljstva, katere je pa pripisovati bolj splošni nezadovoljnosti, kakor pa pomanjkanju inicijativnosti s strani vodstva. V presojo položaja naj služi naslednji sklepni odstavek tajniškega poročila:

»Kdor presoja delo poverjenišva mora priznati, da je storilo vse in se poslužilo vseh sredstev, da dvigne organizacijo in pribori z njo članstvu materialne in pravne dobrine v tisti izmeri, ki jih učiteljski stan zasluži.

Vkljub zaprekam, ki so se mu stavile iz vrst lastnega članstva, s čemer so se slabile sile organizacije, je poverjenišvo nadaljevalo svoje delo za dobrobit učiteljstva z nezmanjšano silo ter je odgovarjalo na vse očitke z ene in druge strani vedno le s pozitivnim delom.

Ako še danes ni pozitivnih rezultatov, ni to krivda poverjenišva, temveč mora vsak razsoden član uvideti, da so višje sile, ki rešujejo naše zadeve.

Od kritikov poverjeniškega dela pričakujemo le eno — da namreč navajajo za svoje trditve vedno konkretne dokaze in z njimi dokažejo, kaj je organizacija opustila v dobrobit učiteljstva, kaj je storila napačnega, povedo naj pa tudi, kaj so oni storili pozitivnega v prilog učiteljskega stanu in koliko so se uveljavili tudi s pozitivnim — delom.

Doba v kateri živimo, je preresna, da bi pustili eksperimentirati z organizacijo in da bi prepuščali njeno usodo osebam, ki nam ne dajejo garancije za pozitivno delo, kakor jo zahteva resnost časa, v katerem živimo.»

O poteku impozantnega zborovanja, ki se je vršilo ves čas v duhu absolutne stanovske solidarnosti in v zavesti velike odgovornosti in pomembnosti, ki jo predstavlja organizacija za ves stan, bomo objavili v prihodnji številki daljše poročilo. Objavili bomo tudi nekaj najvažnejših sklepov skupščine in pregled doseženih uspehov in stavljenih novih ciljev.

2. ki so reaktivirani na osnovi čl. 142. zakona o državnih uslužbencih, 3. če je premeščen njihov urad, 4. če je ukinjen njihov urad in so vsled tega premeščeni na drugo službeno mesto,

5. ki so upokojeni po dovršitvi polnih službenih let, vštevši vojaška

leta (če so bili uslužbenci kake državnne ustanove, brez ozira na službeno dobo), če v roku enega meseca po vročitvi penzijskega dekreta izjavijo, kje se žele stalno naseliti, ter se v teku 6 mesecev preselijo.

Ravno tako ima pravico zahtevati povračilo selitvenih stroškov družina državnega uslužbenca ali upokojenca, in sicer:

1. družina aktivnega državnega uslužbenca, ki je umrl v mestu stalnega službovanja ne glede na to, koliko službenih let je imel na dan smrti, če izpolni pogoje pod t. 5. zgoraj

2. družina upokojenca s polnimi službenimi leti, ki je umrl pred vročitvijo penzijskega dekreta ali v teku enega meseca po vročitvi dekreta, če izpolni pogoje pod t. 5. zgoraj. Če upokojenec umre po preteku enega meseca od vročitve dekreta, ne da bi se izjavil, kje se želi naseliti, izgubi rodbina pravico do povračila potnih stroškov.

Kdo ne more zahtevati povračila selitvenih stroškov?

Ne morejo zahtevati povračila:

1. državni uslužbenci, ki so
 - a) premeščeni na lastno prošnjo ali na podlagi konkurza,
 - b) kazenski upokojenci, čeprav imajo polna službena leta,
 - c) uslužbenci, upokojeni pred dovršitvijo polne službene dobe;
2. družine državnih uslužbencev, navedenih pod t. b) in c).

Člani družine,

za katere država povrne selitvene stroške so:

1. zakonska žena ali vdova,
2. zakonski ali pozakonjeni sinovi, če živijo pri starših in se z njimi selijo in sicer:
 - a) mladoletni v vsakem slučaju,
 - b) študenti do dovršenega 23. leta,
 - c) fizično ali duševno za samostojno preživljanje nesposobni,
3. zakonske ali pozakonjene hčere:

- a) do moštve,
 - b) po moštvi, če so definitivno ločene in so pod roditeljsko oblastjo.
- Podatke o otrocih v smislu gornjih točk treba dokazati.

Uporaba tabele* v raznih slučajih.

Ob priliki selitve družin nastopijo lahko trije slučaji:

1. da je samo mož državni uslužbenec,
2. da je samo žena državna uslužbenka,
3. da sta oba državna uslužbenca in se

* Pregledno izčrpno tabele o povračevanju selitvenih stroškov priobčimo ob sklepu tega članka v prihodnji številki. — Op. ured.

a) eden seli po službeni potrebi, drugi na lastno prošnjo,

b) oba selita po službeni potrebi iz istega kraja v isti kraj istočasno,

c) oba selita po službeni potrebi iz prvotnega v isti kraj v raznih terminih,

d) seli samo eden, a drugi ostane na starem mestu,

e) selita oba po službeni potrebi iz istega kraja v različna kraja.

Tabela je treba uporabljati točko za točko na sledeči način:

Ad 1.: Račun se sestavi po odgovarjajočem vodoravnem stolpcu tabele, ki jo bomo priobčili v naslednjem.

Ad 2. Žena ima pravico zaračunati dnevnic in voznino zase in otroke, dočim se ji stroški za prevoz pohoštva ne povrnejo iz državne blaginje. Le v slučaju, če je mož brez premoženja in fizično ali duševno nesposoben za zaslužek ali pa če žena ne živi z možem in vzdržuje sama otroke, ter jih tudi seli in seveda dokaže, da je preselila pohoštvo, ji pripada povračilo za prevoz pohoštva. Siromašnost moža mora potrditi občinska oblast, fizično ali duševno stanje moža pa državni, odnosno če tega ni, samoupravni zdravnik. Dnevnic za moža pa ji v nobenem slučaju ne pripada.

Ad 3. a) Zakonec, ki se seli na lastno prošnjo, v nobenem slučaju nima pravice do povračila stroškov.

Ad 3. b) Žena se smatra za družinskega člana.

Ad 3. c) Zakonec, ki se seli prvi in brez pohoštva, naj zaračuna pri točbine, ki so po tabeli odredene za sameca brez pohoštva. Ko pa preseli še ostalo družino, naj sestavi celokupen račun in od končne vsote odbije svoje osebne selilne stroške. Celokupni stroški torej ne smejo znašati več, kakor bi znašali, če bi se cela rodbina selila naenkrat. Samo ni treba odbiti od kilometrine, ki pripada rodbini po čl. 26. uredbi kilometrine uslužbenca, ki se je preselil sam.

Ad 3. d) Zakonec, ki se seli, sme računati stroške za prevoz pohoštva samo, ako ga je v resnici preselil. Sicer mu pripadajo samo pristojbine, določene po tabeli samec brez pohoštva.

Ad 3. e) Samo zakoncu, ki je vzel pohoštvo seboj, se povrnejo stroški za prevoz, dočim se drugi zakonec tretji kot samec brez pohoštva.

Kaj si sme državni uslužbenec zaračunati ob selitvi?

Uslužbencu se povrnejo ob selitvi:

1. dnevnice po čl. 4. zase in po 1/4 za vsakega preseljenega in upravičenega družinskega člana za čas trajanja selitve. Čas trajanja selitve pa se računa, odnosno priznava in odmerja kakor pri običajnih službenih potovanjih. Ne upoštevajo se torej zamude

vsled pakovanja ali razpakovanja, vsled čakanja na tovorni vagon, prenočevanja na potu, spremljanja tovarnega voznika, vsled privatnih poslov na potu, skratka uslužbenec mora tudi ob selitvi ubrati najkrajšo in najcenejšo pot, ne da bi ga ovirala odprema pohoštva. Zamuda se prizna le, če uslužbenec zbolí po odhodu iz starega službenega mesta in pred prihodom na novo službeno mesto, torej na potu. To zamudo mora pa dokazati z zdravniškim spričevalom.

Dnevnic se računa za prvi dan potovanja v polnem znesku brez ozira

B.:

»OKO« - nova kreditna organizacija.

Pred kratkim se je osnovala v Ljubljani nova kreditna organizacija »OKO« (Odplata, Kreditna Organizacija) po sistemu praktične ameriške organizacije kupcev na obroke, ki je pod imenom »A-B-C« imela doslej jako lepe uspehe v drugih državah, predvsem v Ameriki, Franciji, Nemčiji, Avstriji, Češkoslovaškem in tudi že v Jugoslaviji: v Zagrebu in v Beogradu, kjer se poslužuje te vrste kredita že na tisoče in tisoče uradnikov in uradnic — državnih in privatnih — ker je praktičen in zelo poceni. Organizacija »OKO« nudi namreč uradnikom in uradnicam, ki imajo stalno mesečno plačo, možnost v vrednosti svoje enomesečne, oziroma dvomesečne plače in eventualno tudi više, proti odplačilu v mesečnih obrokih kupovati blago pri trdkih, udruženih v »OKO«, in sicer po cenah kakor proti takojšnjemu plačilu v gotovini, ne da bi morali plačevati kake članke prispevke ali stroške. Edino le vpsnino 40 Din in še to v dveh obrokih po 20 Din, plačajo enkrat za vselej. Zato pa imajo ugodnosti, da si lahko nabavljajo ne le enkrat, temveč stalno, leta in leta življenjske potrebščine: obleko, obutev, opremo itd. na mesečne obroke po nizkih cenah, kakor da bi plačali takoj v gotovini. Člani organizacije »OKO« in njihovi sorodniki imajo pa tudi to ugodnost, da gredo lahko na letovišče ter da plačajo stroške za hrano in stanovanje naknadno v mesečnih obrokih.

Ustanova »OKO« je v današnjih težkih prilikah neobhodna potreba za uradništvo, ker izda dostikrat oženjen uradnik za nabavo obutve ali obleke ženi in otrokom celo mesečno plačo in mu za hrano potem nič ne ostane. Tak uradnik je prisiljen, najeti posojilo, za katero mora plačati visoke obresti, dostikrat do 15% ali pa še več... ali pa mora poiskati trgovine, ki prodajajo na obroke, podpisovati mora menice, prositi znanca in prijatelja, da mu podpišejo menico kot poroki, prevzema

na to, koliko ur je trajala selitev. Presežki preko 24 ur se računajo, ako znašajo 12 ali manj ur za polovično dnevnic.

2. Železniška voznina zanj za družinske člane. Razred je za vse enak, t. j. tisti, ki pripada očetu (materji). Otroci do 4. leta ne plačajo karate, od 4. do 10. leta polovično.

Rodbinskih legitimacij, kakor že povedano, pri selitvah ni treba uporabljati.

3. Stroški za prevoz pohoštva.

(Konec prih.)

nase težka bremena in koncem koncev dobi slabo blago za drago ceno, ker trgovec, ki prodaja na obroke, zaračuna po 30 do 50% dražje kakor proti plačilu v gotovini, ker vključuje riziko, ki ga ima s prodajanjem na obroke.

Uradnikom in uradnicam, članom organizacije »OKO« pa ni treba prositi posojila, ni treba porokov in jim ni treba podpisovati menic, dobijo pa vseeno vsakovrstno blago na obroke, in sicer po cenah, kakor če bi plačali takoj v gotovini. Trgovci so napram članom »OKO« vedno zelo postrežljivi, ker je v »OKO« včlanjenih več tisoč kupcev. Ne le dolžnost, temveč tudi interes in želja vsakega trgovca je, da si ohrani tako velik krog odjemalcev, to se pa more le s solidno, dobro postrežbo!

Vsak vpisan član »OKO« dobi člansko legitimacijo in kupovno nakaznico, ki ga ima »OKO« v vsakem večjem podjetju. Dobi tudi seznam trdkih, udruženih v »OKO« in more kupovati pri kateri trdki hoče in kar hoče po svoji prosti izbiri.

Vsak član, ki je izčrpal svoj kredit, ima pravico novega kredita na vsoto, ki jo je med tem že v obrokih vplačal ter dobi novo kupovno nakaznico. Na ta način ima stalen kredit.

Način kupovanja je sledeči:

Ko ste v trgovini, ki je udružena v »OKO«, izbrali blago, se sporazumeli za ceno in bi bilo treba plačati račun, pokažete svojo člansko legitimacijo »OKO«. Račun kupljenega blaga mora znesti vsaj 100 Din. Trgovec, oziroma njegov uslužbenec vpiše znesek računa v posebno knjigo, v kateri s svojim podpisom potrdite, da ste prejeli blaga za navedeno vsoto. Znesek vam vpiše trgovec tudi v vašo kupovno nakaznico »OKO«.

Za manipulacijske stroške se pri vsakem nakupu članom »OKO« zaračuna 5%, ki jih trgovec takoj priračuna. Kredit je tedaj zelo poceni, saj se mora pri posojilnicah ali kreditnih

Rudolf Dostal:

Pod jasnim in oblačnim nebom italijanskim.

Daleč je za menoj... Bilo je takrat, ko je bilo srce še bolj podjetno in je bila lira cenejša. Spomini pa še niso mrtvi. Če zaprem oči, še vedno vidim umirajoči Trst, še gledam temne vijuge beneškega Canal grande, še se kdaj v sanjah izprehajam po nebotični strehi milanske stolnice, še se vozim v soparni poletni vročini čez širna lombardska riževa polja in zrem s Ponte Umberto v Turinu kalne Padove valove. Pa odprem oči in občutim našo primorsko bôl še huje kot po prej...

Po pregledu potnega lista in prtljage na Rakeku nas potegne vlak čez državno mejo, ki sem jo v povojni dobi prvič prestopil. Revizija na italijanski strani je bolj natančna in nato smemo izstopiti. Postumia-Grotte. Na praznem peronu se izprehajajo karabinjeri. In tako gre naprej: Prestrane, Mattegna, S. Pietro del Carso, Lesence-Auremiano, Divaccia, Sesana, Aurisina... Vse naprej do Trsta.

Trst umira... Cvetoč predvojna luka s širnim zaledjem, z živahnim prometom in bogato trgovino danes ne more več vzdržati konkurence drugih italijanskih pomorskih tržišč. Trst

bo vegetiral, nikdar več pa ne bo imel starega ugleda, moči in slave. To opazim na ulici, v trgovini, na postaji, naj več pa v luki. Baš je ležal vsidran naš »Karadjordje« pod našo državno trobojnico. Pa so prihajali tržaški Slovenci in so ga gledali solzljivi oči... Zvečer sedim zgoraj pri Sv. Ivanu v slovenski družbi. Predvečer domačega župnega patrona. Vse hiše razsvetlje ne, morje lučic in raznobarvenih balončkov odseva prav gor do vrha kraške planote. S cerkvenega stolpa pozvanja globoko v noč. Domač praznik.

Zopet sedim v vlaku, ki hiti po beneških ravninah. Vojne rane do mala povsod zaceljene. V italijanskem Tržiču, Monfalcone, je še nekaj razvalin. Ladjedelnica je mrtva, nikjer nič življenja. Ogromne železne konstrukcije širijo roke kakor strahovi... Brzovlak drevi s silno brzino po plodnih beneških poljih: koruza, žito, trta, murve. Vse lepo obdelano, dobro izvedeno kanalizacija. Srce se oddahne, umiri. Vozimo se po italijanski zemlji, med italijanskim narodom. Tu ostani, tu bodite, kjer vam je narava začetala svoje meje. Kar je tam preko, pa je naše pred Bogom in pred ljudmi.

Brzovlak drevi z nezmanjšano hitrostjo dalje. Gledam na uro, pri merjam z voznim redom in opazim, da

vozimo 70 km na uro. Vozne cene so v Italiji zelo nizke. Tarife se na večje distance izdatno znižajo. Vozimo se skozi Cervignano, S. Giorgio di Nogaro, Latisana, Portogruaro, S. Dona di Piave... Sama znana imena, vojni spomini... Na obeh bregovih Piave opaziš na hišah in visokih tablah napis: »Fiume sacro alla patria« — reka sveta domovini. Tako znajo opozarjati Italijani na svoje slavne »zmage«. Od postaje Mestre, ki je važno železniško križišče, se vozimo po 5 km dolgem nasipu med sivimi lagunami na beneško centralno postajo.

Benetke. Čarobna kraljica morja. V sanjah zaslutena, toliko opevana in oboževana. Skozi veke neomejena vladarica morja in kopnega. Vsa prelestna in bajna, pa tudi kruta in krvava. Vse to spada sicer v zgodovino, vedno pa je še — Venezia, la bella.

Izstopim na postaji in se jedva otresem vsiljivih hotelskih slug, postrežkov, fakinov, ki se ponujajo v vseh mogočih jezikih in z nesramno drznostjo pulijo potno prtljago iz rok. Ne potrebujem jih. Imamo priporočilo za udoben hotel in se vkrcam na vaporetto, majhen parnik, v bližnjem Canal grande, ki je glavna prometna žila mesta. Veliko tišino in sveti mir prekinjajo od časa do časa edino le klici gondolirjev in rezki žvižgi par-

nikov, ki nadomeščajo promet avtobusov in električne cestne železnice. Sicer pa nobenega ropota in hrupa, ne avtomobilov, ne vozov, niti nadležnega prahu. Kako blagodejno vpliva ta mir na živce! Pa se voziš po Canal grande, ki se vijuga skozi mesto in obdružuje monumentalne stavbe na desni in levi, prekrasne palače in umetniške skulpture, stoletne zapuščene nekdanjih beneških patricijev, v stranskih kanalih pa opaziš vso umazanost in nesnago današnje Italije...

Obe polovici mesta veže več mostov, med njimi najbolj značilen starodavni Ponte di Rialto. Tudi ta je zrl vse drugačne čase nekdanje mogočne beneške republike. Po kratki nadaljnji vožnji ti ostrmi oko na eni izmed najlepših cerkva beneških, na S. Maria della Salute. Zdi se ti, da plava ogromna kupola v zračnih višavah. V bližini Markovega trga izstopim. Veličasten je in mi bo ostal nepozaben vtis, ko sem stopil prvič na Markov trg. Kakor bi stal na pragu velikanske, prekrasne dvorane v čarobni bajki. Lepote in harmonije tega, znabiti najlepšega trga na svetu ni moč popisati. Treba bi videti in uživati. — V bližini trga dobim v priporočenem hotelu snažno, ne predrago sobo. Zato pa me pri večerji v hotelski restavraciji ne usmiljeno nasamarijo. V sobi sem čital na afiširanem listu, da plača vsak gost, ki ne vzame hrane v hotelu, dvaj-

zadruha poleg navedenih obresti plačevati po 100 Din za delež in še 20 do 50 Din pristopnine. Navedenim zavodom morate pristopiti kot član ter kot tak jamčite omejeno ali neomejeno, ne le za svoj dolg, temveč tudi za obveznosti vseh drugih zadruharjev. Pri »OKO« pa ne jamčite za nikogar drugega, kakor edino le za samega sebe, in sicer ne za znesek dovoljenega vam kredita, temveč le za znesek, za katerega ste nakupili blaga na obroke.

Člani »OKO« bodo mogli, čim bo izvedena organizacija v dravski banovini — kar bo po naših informacijah v najkrajšem času — kupovati na obroke pod zgoraj navedenimi pogoji: radio-potrebščine, radio-aparate od najcenejšega do najfinejšega, gramofone in gramofonske plošče, moško in žensko konfekcijo, krzneni in galanterijski robo, platno, svilo, perilo, blago za moške in ženske obleke, preproge, obutev, klobuke, glasovirje in muzikalijske, knjige, šivalne in pisalne stroje, motorna kolesa in bicikle, fotografske potrebščine in fotografske aparate, zlatnino, srebrnino in ure, pohištvo, otroške vozičke itd. — Lahko si bodo pustili delati moške, ženske in otroške obleke pri krojačih in šiviljah, združenih v »OKO« ter plačati račune v mesečnih obrokih. Končno si bodo lahko dali popraviti zobe in napraviti umetno zobovje pri zobozdravnikih, ki so člani »OKO« in bodo dobili še poseben kredit, da bodo lahko šli na letovišče ali v zdravilišče, kjer bodo plačevali račune v mesečnih obrokih.

Ponavljamo prednosti tega novega načina kredita:

1. Hitra rešitev. Kredit se dovoli v par dneh, toda le onim, ki niso preizadovoljeni.

2. Ni treba vlagati prošnje, ni treba imeti potov ter zamujati časa, ni treba porokov in ne podpisati menic. Le kdor želi izreden kredit, ki presega višino eno, oziroma dvomesečne plače, mora imeti dva poroka in podpisati

menico. V takih slučajih se pa dovoli odplačevanje v dvanajst do 36 mesečnih obrokih, ne da bi za to moral plačevati kake posebne pristojbine ali prispevke.

3. Enkrat dovoljen kredit je stabilen, dokler je nameščenec v službi ter ima mesečno plačo. Kolikor je obrokov že odplačanih, za toliko se sme brez nadaljnjega zopet poslužiti kredita.

4. Pri zvišanju plači se zviša tudi kredit ter za to ni treba plačati nikakih pristojbin.

5. Pri prestopu v drugo službo z mesečno plačo, se obdrži kredit naprej.

6. Kar kupite do 20. dne v mesecu, za to plačate prvi obrok prvega prihodnjega meseca, kar kupite pa po 20. dnevu v mesecu, plačate prvi obrok šele drugi mesec po nakupu, n. pr.: kar kupite do 20. julija plačate prvi obrok 1. avgusta, kar pa kupite od 20. julija do 20. avgusta, plačate prvi obrok 1. septembra itd., ne da bi za to morali plačati posebne obresti.

7. Konec vsakega meseca dobite natančen obračun, da veste, koliko znaša vaš obrok za prihodnji mesec in koliko znašajo obroki za prihodnje mesece za dotlej kupljeno blago.

8. Pravico imate, da vsak čas pogledate pri nas svoj konto.

9. Pristopnina ki jo vplačate enkrat za vselej, gre v poseben fond za kritje eventualnih izgub.

Kredit je — kot navedeno — zelo poceni in enostaven.

Uverjeni smo, da bo uspevala kreditna organizacija »OKO« tudi v dravski banovini, kjer se bodo osnovala poverjeništa v vseh večjih krajih. V Celju n. pr. je pristopilo k »OKO« že 20 najuglednejših tvrdk in postopno bo izvršena organizacija tudi drugod. Vodstvo »OKO« je prevzel naš sotrudenik g. Josip Skalar, višji računski svetnik v pok. Ljubljana; Resljeva c. 13/1. Interesentje — kupci bodo dobili od poverjenikov pri svojih uradih vsa nadaljnja pojasnila.

Odmera potnih troškovnikov.

Krajevna kontrola pri ljubljanski finančni direkciji je opozorila lesto, da se v predloženih potnih računih državnih uradnikov običajno ponavljajo vedno iste napake, tudi formalnega značaja, posebno pa glede izračunavanja posameznih zneskov pristojbin.

Da bi se ponavljanje teh napak vsaj za bodoče preprečilo, je izdala finančna direkcija odločbo, da bo vse potne račune, katere bi krajevna kontrola v kakršnemkoli smislu popravila, oziroma dopolnila po odmeri in odobritvi potnega računa poslala polagaču računa na vpogled, še preden se izda računovodstvenemu odseku nalog za izplačilo. Urad, ki prejme tak vrnjen

potni račun, naj ga dostavi predlagatelju računa s pozivom, da si zabeleži grajane napake in naj jih v bodoče pri sestavljanju potnih računov upošteva. Tudi uradni predstojnik naj si napake zapomni, ter naj v prihodnje napačno sestavljenih računov ne odobrava in ne predlaga več.

To postopanje je bilo potrebno predvsem zato, ker predlagatelj računa, čim prejme povrnjene potne stroške, nima več pravice do pritožbe proti odmeri. Takih zakasnelih pritožb krajevna kontrola namreč ne bo več upoštevala. Zato naj predlagatelj računov vselej po upogledu zapiše na koncu računa: »Vzel na znanje. Z od-

cicerone razkazovati, razlagati, vpiti, pretvarjati zgodovinska dejstva in letnice, a vse to z nekim dostojanstvom, grandeco. Ne poslušam ga mnogo, tembolj opazujem sam in uživam. Kolika lepota! Koliko bogastvo! Kar je imel orijent v dobi križarskih vojn dragocenega, bogatega, umetnega, vse so znesli semkaj. Bronasti konji nad portalom, glavna masivna vrata v bronu s srebrnimi vložki iz Carigrada, krasni stebri, ostanki Salomonovega templja, pala d'oro, več metrov visoka in široka plošča iz masivnega zlata in srebra, posejana z dragocenimi kamni, predvojna vrednost 25 milijonov lir, vse, vse je odnečeno iz Carigrada, Jeruzalema, Smirne, z otokov Egejskega morja. Notranost cerkve te očara. Ogromne so dimenzije: dolžina 76 m, širina 80 m. Najrazličnejših stebrov je nad 500. Mešanica slogov: grškega, romanskega, bizantinskega, gotskega. In vendar se družijo vse skupaj v slikovito harmonijo. Na stenah mozaik, skulpture, reliefi, bron, srebro, zlato. Samo mozaika je zunaj in znotraj nad 4200 m²! Tla iz marmorja in mozaika. Opazim, da tla niso ravna, temveč imajo precejšnje dolbine, pa se spomnim prerokovanja, da bodo Benetke nekoč izginile v morskih valovih. Može je bil prvi opomin baš takrat, ko se je zrušil stari Campanile. No, pa upajmo, da se danes to še ne zgodi, zato hajd naprej v doževu palačo!

(Dalje prih.)

Kdor ga rabi
ta ga ceni

mero se strinjam in se ne pritožim« ali pa: »Videl. Hkrati vložim pritožbo zoper odmero«. Na podlagi potnega računa, na katerem je dostavljena izjava, da predlagatelj soglaša z odmero, izda finančna direkcija računovodstvu nalog za izplačilo. Pritožbe se pa odstopijo obenem z računom krajevni kontroli, ki bo poslovala po določbi čl. 59. zakona o glavni kontroli in v smislu odloka obče seje glavne kontrole od 4. marca 1926.

Vestnik.

Četrtninska vožnja na učiteljski kongres. Prometno ministrstvo je na prošnjo UJU dovolilo četrtninsko vožnjo na državnih železnicah in ladjah vsemu učiteljsstvu iz vse države, ki se udeležijo X. letne skupščine in šolske razstave UJU, ki bo od 20. do 23. avgusta t. l. v Beogradu. Ugodnost četrtninske vožnje velja od 15. do 25. avgusta t. l. za vse razrede in vlake, razen ekspresnih.

Prost prevoz predmetov na šolsko razstavo UJU je dovolil prometni minister. Vsi razstavni predmeti iz dravske banovine bodo poslani v Beograd skupno iz Ljubljane.

Slavnostna otvoritev državne šolske razstave v Beogradu bo na prvi dan državne skupščine UJU, to je 21. avgusta t. l.

Tiskarski škrat. V zadnji številki našega lista je po pomoti izostalo pri članku »Bolniško zavarovanje državnih uslužbencev« ime avtorja, g. višjega računskega svetnika Josipa Skalarja.

Nočne doklade železniškega osebjaja. Prometni minister je izdelal spremembo pravilnika glede izplačevanja nočnih doklad nameščencem državnih prometnih ustanov, ki je bila dne 11. junija podpisana in je že stopila v veljavo. Z njo so postajnemu in skladiščnemu železniškemu uslužbenstvu spet pripoznane nočne doklade. Obenem je bil tudi spremenjen člen 59. pravilnika in se je spet določila **odškodnina za prekournno delo**. Člen 55. pravilnika se sedaj glasi: »Za nočno delo pripada doklada za težje in napornejše delo železniškim in pristaniškim uslužbencem v nočni službi, in sicer: a) v prometni, skladiščni in postajni službi: uradniku Din 10 (5), zvančniku Din 8 (4), služitelju Din 3 (2); b) strojnemu osobju: vozovnemu pregledniku Din 6 (3), vozovnemu čuvaju Din 5 (2-50), vozovnemu mazaču Din 3 (2). (Prvi znesek pomeni doklado v dispozicijahskih postajah, v oklepajih pa doklado v vseh ostalih postajah). Dnevničarji, ki vršijo službo reguliranih uslužbencev, imajo za nočno delo tako doklado, kakor pripada uslužbencem, katerih dolžnosti vrše. — Do nočne doklade nima pravice osobje, če dobiva kilometražo. Na podlagi te spremembe se bodo odslej zopet redno izplačevale nočne doklade.

Kaldrmina in zadruge državnih uslužbencev. Ponovno se je že v naših združnih krogih obravnavalo vprašanje, so li naše zadruge oproščene plačevanja kaldrmine. V ti zadevi imamo že tudi razsodbe upravnih sodišč, ki pa si nasprotujejo. N. pr. sarajevsko upravno sodišče je razsodilo v prilog drugi ter so sarajevske nabavljalne in druge uradniške zadruge oproščene plačevanja kaldrmine mestni občini, dočim morajo ostale zadruge nositi to breme še nadalje. Zveza nabavljalnih zdruget je obvestila vse svoje članice, da je zadeva pred končno rešitvijo, ker pride na plenarno sejo ministrskega sveta, kjer bo padla odločba, ki bo veljala za vse zadruge, in bo to vprašanje končno javno rešeno za vse zadruge v državi na enoten način.

Opozorjamo na prednje vse uradništvo, katerega se ta odločba tiče, posebno še vse uradne predstojnike, naj se v interesu hitrega poslovanja teh navodil točno drže. Podrobnejše podatke o sestavljanju potnih računov pa vsebuje izčrpna in temeljita razprava »Povračevanje potnih in selitvenih stroškov«, ki jo izpod peresa znane strokovnjaka na tem polju priobčjuje že delj časa naše glasilo.

Povišanje uradnikov in nižjih uslužbencev v poštni službi. »Slovenski Narod« je dne 25. julija poročal: »V zadnjem času je bilo v poštni službi povišanih na stotine uradnikov, nižjih uslužbencev pa neznatno število. Tem se namreč pri povišanju ni štela ne vojaška, ne dnevničarska, ne pogodbeniška služba. Poleg tega se tudi niso upoštevali pri tem vsi tisti uslužbenci, za katere je v razpravi vprašanje upokojitve. Po ministrski odredbi so bili povišani v službi samo taki uslužbenci, ki imajo sedem, oziroma 15 ali 12 let službe pri državni pošti kakor državni uslužbenci z mesečno plačo. S tem pa še ni rečeno, da so oni drugi uslužbenci izgubili že priznana vojaška ali selska službena leta. Vsekako se jim bodo štela v osnovno plačo, pokojnino in položajno skupino pri prihodnjem napredovanju.«

Zakon o verskem pouku v šolah. Začetek julija je bil podpisan zakon o spremenitvi in dopolnitvi zakona o ljudskih šolah. S 1. členom novega zakona se izpremeni dosednji 43. člen zakona o ljudskih šolah. Novi člen se glasi: »Verski pouk je obvezen v vseh krajih kraljevine Jugoslavije. Verski pouk vršijo duhovniki, ki jih banom predlagajo verske oblasti. Duhovniki dobivajo za svoje delo nagrado. Verske oblasti so dolžne, da izdelajo načrt, katerega odobri ministrstvo prosvete na predlog bana. V slučaju, da se ta načrt ne bo izdelal v določenem roku, bo ministrstvo prosvete skupno z banom izdelalo potrebna navodila. V osnovnih šolah se morajo postaviti posebni verski učitelji in to na onih šolah, kjer je preko 20 učencev. Ministrstvo prosvete ima pravico, da razreši verske učitelje njihovih dolžnosti, če njihovo delo ne bo odgovarjalo pedagoškim predpisom, ali če njihovo postopanje izven šole ne bo v skladu z učnimi principi. O teh odpustih bo ministrstvo prosvete obveščalo verske oblasti. V nadaljnjih členih je rečeno, da se smatrajo za zastopnike katoliških verskih oblasti škofje, ki bodo imeli pravico v dobi šolskega leta nadzorovati pouk. Nadalje določa zakon, da smejo biti učenci izven šole člani verskih organizacij, da bodo začasni verski učitelji imenovani za stalne in drugo.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J O S. R E I C H.

Samopomoč poštinih nameščencev proti stanovanjski bedi. »Jugoslovan« poroča: »Novosadski poštini nameščenci so na iniciativo svojega ravnatelja g. Dominisa započeli akcijo za gradnjo stanovanjskih hiš na zadružni podlagi. Do sedaj se je prijavilo 112 interesentov, ki nameravajo še to jesen začeti z gradnjo hiš s stanovanji po 2 in 3 sobe. Odbor bo dobil od mesta za majhen denar deset ha zemlje poleg sejmišča ali ob obali Donave. Hiše bo gradil ameriški konsorcij, ki gradi sedaj na Gvozdovcu poleg Beograda 540 hiš. Amortizacija hiš se bo izvršila z zakonito vknjižbo na plače poedinih interesentov, ki bodo mesečno plačevali 500 do 700 Din.« — Po-

set odstotkov pribitka k nočnini. In res grem zvečer dol v elegantni restavracijski lokal, kjer plačam za večerjo okrog sto dinarjev, od mize pa vstanem lačen in žejen. Ostane mi le to lažba, da tista ni najdražja šola življenja, ki jo plačaš z denarjem.

Drugo jutro sem že zgodaj na Markovem trgu, ki je središče in zbirališče Benetk, kamor se vedno iznova povračaš. Vzhodno stranico trga zavzema veličastna bazilika sv. Marka v bizantinskem slogu, ki jo krona pet kupol. Pred cerkvijo se dvigajo trije po dvajset metrov visoki bronasti stebri. Ostale stranice trga zapira 100 m visoki Campanile di S. Marco. Stari zvonik se je zrušil leta 1902. Nato je še kraljeva palača in palača beneških prokuratorjev, Procuratie Vecchie. Ob treh stranicah trga je stebrišče, spodaj šetališča, posebno primerne ob slabem vremenu. Tu se nahajajo najrazličnejše trgovine z bogatimi izdelki. Na desni cerkve je manjši trg, Piazzetta imenovana. Tu stoji prekrasna doževa palača, Palazzo Ducale.

Pridružim se večji skupini pred cerkvijo, ki ima svojega vodnika, cicerona. Plačamo mu vsak po dve liri. Najprej nas opozori na napis v tlaku, samo nekaj metrov pred portalom: bomba avstrijskega 4. IX. 1916. Bila je vržena iz avstrijskega vojnega letala, pa razen globoke kotanje v tlaku ni napravila večje škode. Nato pa začne

snemanja vreden primer, ki dokazuje, da je le v samopomoči rešitev državnega uslužbenstva.

Nedeljeno uradovanje v bančnih zavodih. Zveza bančnih in denarnih zavodov v Ljubljani je sklenila uvesti od 1. avgusta do konca meseca nedeljeno poslovanje od 8. do 14. ure.

Imenovanje izpitne komisije. Prosvetni minister je za pravno-zgodovinski izpit na ljubljanski univerzi imenoval naslednjo izpraševalno komisijo: predsednik dr. Danilo Majaron, odvetnik, I. podpredsednik univ. prof. dr. Gregor Krek, II. podpredsednik univ. prof. dr. Rado Kušej. Izpraševalni komisariji so: 1. za rimsko pravo odv. dr. Jos. Hacin, 2. za cerkveno pravo univ. prof. škof dr. Gregor Rožman, podpredsednik višjega deželnega sodišča dr. Vladimir Golia in dež. sod. svetnik Rudolf Sajovic, 3. za zgodovinski razvoj sedanega prava in pravno zgodovino južnih Slovanov univ. prof. dr. Metod Dolenc in dr. Milko Kos, 4. za pravno zgodovino južnih Slovanov univ. prof. dr. Janko Polec.

Hišni posestniki v Avstriji za svoje pravice. Zveza nižjeavstrijskih hišnih in zemljiških posestnikov je zborovala dne 19. januarja v Kremsu. Zahtevala je, da naj se ukine prisilno stanje nad hišami. Hišni posestniki naj bodo zopet popolnoma svobodni, kakor so bili pred vojno. Zavaruje naj se osebna last. Izda naj se hišni red za celo Avstrijo. Hišne posestnike naj se obvaruje pred visokimi davki. Občinam naj se prepove zidati hiše z javnim denarjem. Občinska volilna pravica naj se preuredi tako, da bodo imeli hišni posestniki pri občinah več vpliva. — Osebam, ki se potegujejo za hišne posestnike, med drugim poslanec in predsednik društva hišnih posestnikov v Grazu, gospodu Pistorju, ki je bil pred leti tudi na našem zborovanju v hotelu »Union« v Ljubljani, je izrekel zbor zahvalo in zaupanje. Na glavnem zborovanju vseh avstrijskih društev hišnih in zemljiških posestnikov v Grazu meseca novembra 1929. pa je bil g. predsednik, narodni poslanec Pistor izvoljen za častnega člana vseh avstrijskih društev hišnih in zemljiških posestnikov ter mu je Glavna Zveza kupila v zahvalo krasen osebni avto. — Tako je poročalo glasilo zveze društev naših hišnih lastnikov, ljubljanski »Moj dom«. Ni pa poročalo, če so tudi avstrijska društva stanovanjskih najemnikov zaradi pomanjkanja članov prenehala delovati — kakor se je to zgodilo v Ljubljani.

Sprejem gojencev in gojenk v strežniško šolo. Razpisan je natečaj za sprejem gojenk in gojencev v strežniško šolo v Ljubljani. Pouk, ki se bo 10. septembra pričel, bo teoretičen in praktičen ter bo trajal dve leti. V šolo se sprejemajo osebe redovnega in posvetnega stanu, ki so že sedaj zaposlene v banovinskih zavodih. Razen tega se sprejemajo osebe, ki doslej še niso bile zaposlene z bolniško nego, o katerih pa se more pričakovati, da se bodo posvetile temu poklicu. Gojenci in gojenke se bodo vzgajali za bolniško strežbo v bolnicah. Pogoji za sprejem so: 1. starost 18 do 30 let; 2. državljanstvo kraljevine Jugoslavije; 3. fizična usposobljenost za strežniško službo; 4. pravna neoporečnost, 5. z dobrim uspehom dovršena najmanj osemrazredna osnovna šola, oziroma dovršena meščanska šola. Pri osebah, ki so bile že dalj časa zaposlene v bolnicah, se sme ta zahteva izjemoma spregledati; 6. znanje drž. jezika v govoru in pisavi; 7. reverz, da bo na zahtevo kr. banske uprave po dovršitvi šole najmanj 5 let ostal v strežniški službi enega izmed banovinskih zavodov, ki ga bo določila kr. banska uprava. Šolski pouk je za vse gojence in gojenke, ki so bili že zaposleni na katerikoli način v banovinskih dobrodelnih zavodih, brezplačen. Za eksterniste se bo pobirala posebna učna pristojbina v znesku letnih 400 Din. Pravilno kolokovane in lastnoročno pisane prošnje s posebnimi dokazili naj se pošljejo strežniški šoli v Ljubljani, kjer se dobe tudi natančna navodila v dopoldanskih urah, do 25. avgusta 1930.

Uradništvo po svetu.

Trinajsta plača češkoslovaškega državnega uradništva. V zadnjem času se je na Češkoslovaškem mnogo govorilo o trinajsti plači državnega uradništva. Sedaj pa se nahaja to vprašanje že v odločilnem stadiju. Edino finančni minister nasprotuje uzakonitvi trinajste plače, ampak ne načelno, temveč iz finančnih razlogov. Uradništvo na Češkoslovaškem pa smatra zadevo že kot povsem urejeno, ker ji načelno nihče ne nasprotuje in bo moral tudi g. finančni minister najti možnost kritja s tem zvišanih izdatkov. — Dandanašnji se tudi drugod, bodisi po privatnih ali državnih službah ne smatra več trinajsta plača kot darilo, marveč kot nujna pomoč v najtežjem času leta, ki je potrebna privatnemu, kakor tudi državnemu uradniku. — »Učit. Tov.«.

Število uradništva na Madžarskem. Po službenih statistikah je danes na Madžarskem 123.348 državnih uslužbencev in 109.931 upokojevcv. Razen tega je pri državnih železnicah nastavljenih 48.000 aktivnih uslužbencev, ter 45.000 upokojevcv. Vseučiliških profesorjev je 343. Skupno je v prosvetnem ministrstvu 13.600 nameščencev. Finančno ministrstvo zaposluje približno 14.000 oseb, a največje je število nameščencev, ki se nahaja v notranjem

ministrstvu, namreč 25.226. Velikih županov je 29, prav toliko kolikor jih je bilo pred vojno.

Reforma plač državnih nameščencev na Francoskem in v Belgiji. Ob koncu preteklega leta (dne 29. decembra 1929.) je francoski parlament urenil plače državnih nameščencev z veljavnostjo od 1. januarja 1929. Najmanjša temeljna plača državnega nameščenca je 8500 frankov na leto (100 francoskih frankov je 223 dinarjev), največja plača pa znaša 110.000 frankov. Zakon se glasi, da bo od 1. januarja 1931. najmanjša plača državnega uslužbenca 9000 frankov, najvišja pa 125.000 frankov na leto. Poleg temeljne plače se priznajo še tile dodatki: a) krajevni prispevek, b) prispevek za stanarino, c) vzgojnina. Vzgojnina je za državne nameščence enaka brez razločka kategorije in plače. Za enega otroka znaša na leto 660 frankov, za dva otroka 960 frankov, za tri otroke 1560 frankov in za vsako nadaljnje dete 1930 frankov na leto. Vstopil je torej v veljavo socialni prispevek za vsakega otroka. Tudi belgijski ministrski svet je sklenil dne 14. jan. 1930. izboljšati plače državnih nameščencev. V ta namen je določenih 350 milijonov frankov. Kakor je razvidno iz navedenega, uradniške družine s kopico otrok gmotno dobro živijo. Kadar se pri njih oglasi škrtljaja, se je prav nič ne ustrašijo, ampak novega družinskega člana vselej z veseljem pozdravijo.

»Poštar«.

Zdravstveni drobiž.

Higijenska in zdravilna moč solnehižarkov je zelo velika, a tudi tu ne smemo pretiravati. Koža se nam lahko vname, nervozni postanemo, spati ne moremo itd. Vse, kar je preveč, škoduje.

Iz »Zdravja«, Ljubljana.

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

PLES!

KONCERT!

Kavarna in restavracija ZVEZDA

LJUBLJANA — KONGRESNI TRG.

ZBIRALIŠČE VSEGA NARODNEGA OBČINSTVA!

V kavarni in restavraciji svira dnevno prvovrstni orkester. • Poleti krasen vrt, pozimi moderna vinska klet. • DNEVNO PRIREDITEV PLESA. • Izborna pijača, dobra gorka in mrzla jedila. • Prvovrstna postrežba.

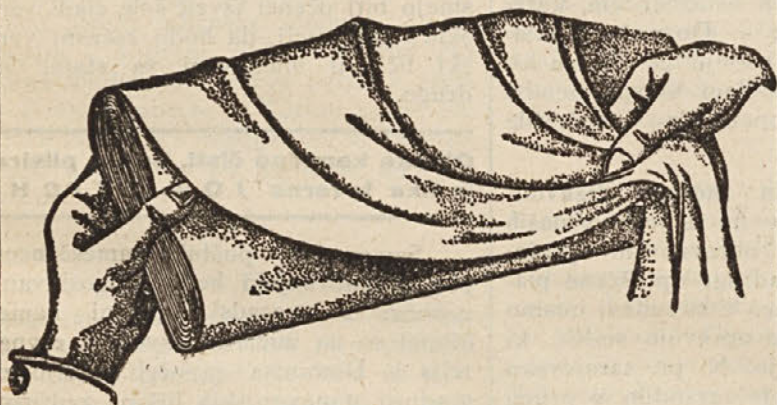
Se priporočata **FRAN in ROZI KRAPEŠ.**

DVORANA!

IGRALNE SOBE!

Inserirajte v „NAŠEM GLASU“!

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča trdka

A. PERSCHE

LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov priporoča tudi svojo veliko izbiro spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo

M. Mihelič

Ljubljana, Šelenburgova ulica

Kupujte svoje potrebščine

le pri trdkah ki inserirajo

v „NAŠEM GLASU“

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravi se izvršujejo točno in soldno!

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana

Delikatese Špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejša konstrukcija

THE REX Co.

Ljubljana, Gradišče 10

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapestri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

Telefonska številka 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

C. J. HAMANN

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarija modernih ročnih del.